

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Kubenovou v právní věci žalobce **J. K.**, bytem, zastoupeného obecnou zmocněnkyní Ing. V. K.,, proti žalované **České správě sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 6.10.2014, č.j.,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 6.10.2014, č.j. 831 116 4741/315-LO, **se z r u š u j e** a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žádnému z účastníků se nepřiznává náhrada nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 6.10.2014 žalovaná rozhodla tak, že rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení č.j. 8311164741 ze dne 21.5.2014 se mění následovně:

- I. Podle ust. § 38 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zdp“) se od 1.9.2012 přiznává invalidní důchod pro invaliditu III. stupně ve výši 3.040 Kč měsíčně.
- II. Od ledna 2013 účastníkovi řízení podle vyhlášky Ministerstva práce a sociálních věcí č. 324/2012 Sb. náleží invalidní důchod pro invaliditu III. stupně ve výši 3.107 Kč měsíčně.

- III. Od ledna 2014 účastníkovi řízení podle vyhlášky Ministerstva práce a sociálních věcí č. 296/2013 Sb. náleží invalidní důchod pro invaliditu III. stupně ve výši 3.121 Kč měsíčně.

Z odůvodnění vyplynulo mimo jiné, že ČSSZ svým rozhodnutím č.j. 8311164741 ze dne 21.5.2014 přiznala účastníkovi řízení (žalobci) podle ust. § 38 písm. a) zdp od 12.3.2013 invalidní důchod pro invaliditu III. stupně ve výši 3.100 Kč měsíčně. Dle posudku OSSZ Znojmo ze dne 12.3.2014 byl účastník řízení uznán od 12.3.2013 invalidním pro invaliditu III. stupně podle ust. § 39 odst. 1 a § 39 odst. 2 písm. c) zdp, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla jeho pracovní schopnost o 70%; pro zdravotní postižení není schopen výdělečné činnosti za zcela mimořádných podmínek. Od ledna 2014 účastníkovi řízení podle vyhlášky Ministerstva práce a sociálních věcí č. 296/2013 Sb. náleží invalidní důchod pro invaliditu III. stupně ve výši 3.114 Kč.

Žalobce nesouhlasil s rozhodnutím ČSSZ z 21.5.2014, podal proti němu námitky a v námitkovém řízení bylo rozhodnuto, tak jak soud uvedl shora.

ČSSZ v rámci námitkového řízení nechala znovu posoudit zdravotní stav a schopnost soustavné výdělečné činnosti žalobce lékařem ČSSZ, když posudek o invaliditě byl vypracován 26.8.2014. Lékař ČSSZ dospěl při posuzování zdravotního stavu účastníka řízení k následujícím zjištěním:

- paranoidní schizofrenie s plíživým rozvojem, nyní těžký postpsychotický defekt osobnosti. V případě účastníka řízení se dle lékaře ČSSZ jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, který omezuje psychické schopnosti a má vliv na pokles jeho pracovní schopnosti, a to ve smyslu ust. § 26 zdp. Účastník řízení je od 1.9.2012 invalidní dle ust. § 39 odst. 1 zdp, jedná se o invaliditu III. stupně podle ust. § 39 odst. 2 písm. c) zdp, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla jeho pracovní schopnost o 70%. Účastník řízení není schopen výdělečné činnosti za zcela mimořádných podmínek, nesplňuje podmínky § 6 vyhl. č. 359/2009 Sb.

Proti rozhodnutí ČSSZ z 6.10.2014 za žalobce obecná zmocněnkyně podala žalobu, neboť nesouhlasila s datem stanovení invalidity III. stupně u žalobce. Uvedla, že při návštěvě ošetřující lékařky jejího syna dne 1.10.2014 požádala o dodatek psychiatrického vyšetření, ze kterého vyplývá, že onemocnění jejího syna (žalobce) se projevuje již několik let. Tento doklad poslala na ČSSZ, kam byl však doručen až po vydání rozhodnutí ze dne 6.10.2014. Vzhledem k tomu, že tento doklad nebyl brán v potaz při rozhodování o změně data vzniku invalidity, žádala o posunutí data vzniku invalidity od 1.10.2009. Uvedla, že její syn měl problémy již v roce 2008, kdy navštívil svého praktického lékaře a jeho otec byl vážně nemocen. Od onemocnění svého otce žil pod tlakem, protože si uvědomoval, že mu nemůže pomoci, a že i zmocněnkyně, tedy jeho matka, má zdravotní problémy. Dne 2.3.2009 po dvouletém léčení otec žalobce na rakovinu zemřel. Synova sestra po úmrtí otce nebyla schopna dva měsíce navštěvovat školu a syn se ji snažil podržet. Bohužel tuto situaci nezvládl a dochází u něj ke zvyšování agresivity a následně 30.9.2009 poprvé přerušuje studium na lékařské fakultě. Vyšetření odmítá, protože lékař musí být zdravý a má strach, že by nemohl

dále studovat. Zmocněnkyně jako jeho matka netušila, že by toto onemocnění mohlo nastat, domnívala se, že jeho ataky jsou způsobené stresem ve škole a nemocí otce. Do školy několikrát volala, ale informace o studiu syna jí nesměly být poskytnuty. Se synem nebyla schopna se domluvit, protože jeho stavy se měnily, nebyl schopen se ani zaevidovat na úřadu práce. Pořád mluvil o dokončení školy, byl v Praze, aby se školou neztratil kontakt, i když do školy nebyl schopen dojít. Domů nedojížděl, autobusy mu ujížděly.

Jeho invalidní důchod činí 3.121 Kč. Nemoc si nezpůsobil žalobce sám, snažil se studovat, i když mu to jeho zdravotní stav nedovoloval a současně s tím již nebyl schopen vyřizovat záležitosti ve škole a na úřadech (o ukončení studia nevěděl, při opakované přerušení studia již nebyl schopen se evidovat na úřadu práce ani pracovat).

Žalobce nemůže být sám a zmocněnkyně si nedokáže představit, co s ním bude, až tady nebude ona. Částka invalidního důchodu nestačí ani na pokrytí základních potřeb. Do onemocnění s ním nebyly nikdy žádné problémy, vždy byl zodpovědný a vše si plnil. Od přerušení studia a v roce 2009 již nebyl schopen plnit své povinnosti a zapojit se do normálního života.

Zmocněnkyně žalobce měla tedy za to, že by žalobci invalidní důchod pro invaliditu III. stupně měl být přiznán již od 1.10.2009.

V písemném vyjádření k žalobě žalovaná uvedla, že v předmětné věci se jedná o dávku podmíněnou nepříznivým zdravotním stavem a v takovém případě je rozhodnutí žalované závislé především na odborném lékařském posouzení. Žalovaná odkázala na odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí a s ohledem na námitky žalobce navrhovala důkaz posudkem příslušné posudkové komise MPSV ČR ve smyslu ust. § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., v platném znění.

Za současného stavu věci uvedla, že setrvává na svém rozhodnutí ze dne 6.10.2014 a navrhovala, aby soud žalobu zamítl.

Krajský soud v Brně v rámci dokazování nechal znovu posuzovat zdravotní stav a schopnost soustavné výdělečné činnosti žalobce a požádal o toto vypracování posudku PK MPSV ČR, pracoviště v Brně. Tato posudková komise posudek vypracovala dne 10.3.2015, kdy jednala ve správném složení, tedy složení, které jí ukládá zákon.

Posudková komise po prostudování všech odborných lékařských nálezů uvedla, že v případě žalobce jde o téměř 31 letého posuzovaného s ukončeným středoškolským vzděláním a opakovaně přerušovaným neukončeným studiem lékařské fakulty, léčeného pro chronické psychotické onemocnění s narůstajícím postprocesuálním defektem, který byl prvoinstačním posudkem i v námitkovém řízení uznán invalidním ve III. stupni, ale s rozdílným datem vzniku invalidity. Prvoinstanční lékař použil pro datum vzniku invalidity III. stupně první kontakt posuzovaného s psychiatrií, a to 12.3.2013, kdy navštívil psychiatra v Praze a ze zprávy bylo zřejmé, že u posuzovaného jde o neléčené psychotické onemocnění. Lékařka námitkové agendy ČSSZ se v hodnocení stupně invalidity shodla s prvoinstačním lékařem, pro datum vzniku však zvolila psychologické vyšetření ze září roku 2012, kterému se posuzovaný podrobil na vlastní žádost, a které potvrdilo psychotický proces s paranoidními

prvky, takže bylo datum vzniku invalidity III. stupně posunuto v zájmu posuzovaného - a na žádost jeho zákonné zástupkyně - na den 1.9.2012. Soud vyžádal posudek PK MPSV vzhledem k tomu, že zástupce posuzovaného nesouhlasil s uvedeným datem vzniku a domnívá se, že onemocnění vzniklo již před 1.9.2012, kdy žalobce měl problémy již v roce 2008, když navštívil svého praktického lékaře a jeho otec byl vážně nemocen.

PK MPSV při jednání dne 10.3.2015 zhodnotila doloženou i nově dožádanou zdravotní dokumentaci (psychiatrickou i dokumentaci praktického lékaře), podrobně se seznámila se všemi informacemi, které při jednání uvedla zákonná zástupkyně posuzovaného (do protokolu o jednání) a konstatuje, že k datu vydání napadeného rozhodnutí šlo u posuzovaného o psychotické onemocnění, které se rozvíjelo pomalu, zpočátku ještě se společensky sociálně únosnými projevy, jakou byla roztěkanost, nesoustředivost, sociální stažení, obavnost, poruchy spánku, a až paranoidní představy zaujatého okolí, následně již bylo vysloveno podezření na rozvíjející se psychotický proces, který ale nebyl, pro chybění náhledu nemocnosti, systematicky léčen a teprve za psychiatrické hospitalizace, které předcházely projevy manifestace bludné produkce a projevy agrese, vedla k jednoznačnému diagnostickému závěru. Po nastavení kombinované léčby došlo postupně k ústupu spontánní bludné produkce a nastoupila, dosud trvající křehká remise onemocnění, ale již s manifestním postprocesuálním defektem osobnosti. Pro datum volí PK (za účasti klinického psychiatra) zjištění praktického lékaře zaznamenaného v dekurzu v dokumentaci **dne 27.9.2010**, které potvrzuje paranoidní syndrom s možností rozvoje paranoidní schizofrenie. Přestože posuzovaný v té době ještě odmítal psychiatrické vyšetření a systematickou péči, je z dalšího vývoje zřejmé, že v důsledku svých obtíží již v této době mělo jeho onemocnění dopad na možnost přípravy na budoucí povolání a na jeho pracovní začlenění resp. pracovní schopnost. K tomuto postupu byla PK vedena známou skutečností, že u psychických onemocnění, na rozdíl od většiny tělesných postižení, je stanovení data vzniku onemocnění obvykle problematické, pro odmítání přijetí společenské stigmatizace spojené s duševním onemocněním, a to často až do fáze těžké dekompenzace onemocnění s manifestní psychotickou symptomatologií. Pro dřívější datum vzniku invalidity neshledala již PK MPSV podkladů, protože pro ně nelze použít jen anamnestické údaje opakovaně uváděné zákonnou zástupkyní posuzovaného, které potvrzují spíše změny chování dospívajícího mladého člověka, nikoliv paranoidní syndrom.

PK pak uvedla, že na základě prostudované zdravotní dokumentace a stavu zjištěného při jednání došla k závěru, že k datu vydání napadeného rozhodnutí šlo u posuzovaného o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou byla paranoidní schizofrenie.

Míru poklesu pracovní schopnosti PK MPSV hodnotí dle vyhl. č. 359/2009 Sb., v platném znění následovně:

kapitola V, položka 3, písmeno e) ... 70%.

PK použila k hodnocení dolní hranici daného procentního rozmezí pro uspokojivou reakci onemocnění na zavedenou léčbu, kterou bylo v krátké době dosaženo remise onemocnění, a to bez nové ataky zhoršení projevů během roku od zahájení léčby.

Pro další zvýšení podle § 3 odst. 1 a 2 vyhlášky neshledala PK podkladů ve zdravotním stavu posuzovaného při nepřítomnosti dalších funkčně závažných zdravotních postižení a při jeho kvalifikačním potenciálu.

Pro změnu podle § 4 vyhlášky neshledala PK důvodů, protože posuzovaný nebyl výdělečně činný.

Nejednalo se o stav uvedený v § 6, kdy je pojištěnec schopen vykonávat výdělečnou činnost jen za zcela mimořádných podmínek.

K datu vydání napadeného rozhodnutí zdravotní stav posuzovaného odpovídal invaliditě III. stupně.

Výsledek posouzení v PK MPSV je shodný s posouzením lékařky námitkové agendy, jen s rozdílným datem vzniku zdravotního postižení a tím i dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Od prvoinstančního posouzení se výsledek posouzení v PK MPSV liší použitím písmene e) nikoliv c) stejné položky a kapitoly vyhlášky (zde však došlo zřejmě k administrativnímu pochybení, protože k písmenu c) je ve vyhlášce přiřazen maximálně 45% pokles pracovní schopnosti a prvoinstanční lékař v posudkovém závěru konstatoval, že pracovní schopnost posuzovaného poklesla o 70%.

Pokud jde o stanovení data invalidity III. stupně, jde tedy o datum 27.9.2010 vyjádřením praktického lékaře.

Krajský soud v Brně ve věci nařídil jednání na den 13.5.2015.

U tohoto jednání zmocněnkyně žalobce uvedla, že žalobu podávala z toho důvodu, že podle toho, jak si celou situaci ohledně svého syna vybavuje, jeho invalidita vznikla již od září roku 2009. Zdůraznila, že nemoc si nezpůsobil sám a do té doby, než se začaly příznaky nemoci u něho projevovat, s ním žádné problémy nebyly. Dokud žil žalobce doma, vůbec žádné problémy s ním nebyly a ty v podstatě nastaly až v době, kdy nedostal při studiu medicíny v Praze stejné vysokoškolské koleje a musel se přestěhovat na koleje jiné. Problémy tedy nastaly až během jeho vysokoškolského studia. Zmocněnkyně ví, že z roku 2009 nemá v ruce žádnou lékařskou zprávu o zdravotním stavu žalobce, protože ten v tuto dobu naprosto odmítal lékaře navštívit a zdůvodňoval to tím, že studuje medicínu a nemůže si dovolit právě s ohledem na druh jeho studia, aby byla k dispozici jakákoliv zdravotní zpráva o jeho psychickém stavu.

Zhodnocení věci krajským soudem.

Žaloba není důvodná.

Krajský soud v Brně své rozhodnutí o datu vzniku invalidity III. stupně u žalobce opřel o posudek PK MPSV ČR, pracoviště v Brně ze dne 10.3.2015.

Tento posudek soud pokládá za posudek úplný, správný a přesvědčivý, neboť posudková komise jednala ve správném složení, vyšla ze všech dostupných odborných

lékařských zpráv o zdravotním stavu žalobce, a pokud jde o stanovení data vzniku invalidity III. stupně u žalobce, kdy toto stanovila na 27.9.2010, v posudku přesvědčivě zdůvodnila, proč zvolila právě toto.

Soud tedy má za to, že tento posudek je třeba vzít za podklad vydání nového rozhodnutí, když pokud zmocněnkyně žalobce namítá, že za datum vzniku invalidity III. stupně u žalobce mělo být stanoveno datum 1.9.2009, soud zde uvádí, že i zmocněnkyně žalobce připouští, že k tomuto datu neexistovaly vůbec žádné lékařské zprávy o zdravotním stavu žalobce, takže jen velmi stěží by bylo možno toto datum použít, neboť by bylo založeno pouze na pozorování žalobce ze strany jeho matky, tj. obecné zmocněnkyně, nepodloženo však žádnými lékařskými zprávami.

Protože v rozhodnutí ČSSZ z 6.10.2014, které bylo napadeno žalobou, bylo uvedeno jiné datum vzniku invalidity III. stupně u žalobce, a to 1.9.2012, zrušil soud toto rozhodnutí a věc vrací žalované k dalšímu řízení (§ 78 odst. 1 s.ř.s.).

Ve smyslu ust. § 78 odst. 5 s.ř.s. žalovaná je vázána právním názorem soudu, který je takový, že invalidita III. stupně u žalobce vznikla dnem 27.9.2010.

Pokud jde o náklady řízení, rozhodnutí se opírá o ust. § 60 odst. 1 s.ř.s. Úspěšný žalobce náklady řízení nežádal.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, ve dvojím vyhotovení. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 13. května 2015

JUDr. Jana Kubenová, v.r.
samosoudkyně